

Parare Domino Plebem Perfectam

A lokisetse Morena Sechaba se phethehileng (Luka 1,17)

Moeletsi oa Basotho

www.moeletsoabasotho.co.ls

Letona le thoholetsa Basotho

Matsete a fokotsa bofuma

MCA e keteka likatleho

LESUPA-TSELA HLATHE E LELEKISA TSEBE

14

www.moeletsoabasotho.co.ls

+266 28 350 466/

+266 6260 0983 WhatsApp

newsroom@moeletsoabasotho.co.ls

#PARARE DOMINO PLEBEM PERFECTAM

KETEKELO EA LILEMO TSE MAKHOLO A MABELI SECHABA SA BASOTHO SE THEILOE

MOELETSI

Qetellong karabo ea hlaha

Sechaba se ile sa lla nako e telele haholo mabapi le tefo ea batho ba ileng ba sebetsa morerong oa Lesupa-Tsela kapa lihala-hala. Letona Ofising ea Tona-Kholo o hlalosa liqholotso tseo ba ileng ba kopana le tsona tse kenyeletsang ho ba le lipuisano le Lekala la Lichelete le neng le e-na le khanyetso litabeng tseo. E 'ngoe ea liqholotso ke mokhoa oa ho lefa ka marang-rang ka mehala ea thekeng ho sebelisoa M-Pesa le Ecocash. Linomoro tse ling tsa basebetsi tse neng li fanoe li ne li bonahala li sa ngolisoa ho hang, ha ka lehlakoreng le leng mabitso a ne a sa tsoane.

Mabaka a letona a utloahala ebile ho ne ho se ka moo motho a ka etsang kateng kaha ho lokeloa ho netefatsoa litaba haholo tse mabapi le chelete. Empa tšebetsong hore tsebahala hore matsoho ho lutla a sebetsang, ke ka lebaka la'ng ho sa kang ha bolelloa sechaba qholotso ee eo lekala le ileng la tobana le eona? Ho thola ho etsa hore se inahanele lintho tse ling tse hole, haholo nakong ena eo tlala le bofuma li hlasetseng naha. Ho liehisa litaba hona ha lekala ho batlile ho chesa naha, ka hona nakong e tlang le ele hloko ho tlaheha liqholotso tse ka sitisang tšebetso ho tsoelapele ka thello.

Lefapha la Taolo le Thibelo ea Likoluo (DMA) le hlophisitse 'moka oa matsatsi a mararo ka kopano le Mokhatlo oa Lijo oa Lefatše(WFP). Taba ena e tl'o ba thuso e khohlo haholo hobane bekeng ea ho feta mona koloi e ile ea cha hofihlela e fela kahar'a teropo e khohlo ea Maseru, 'me ba thuso ea mollo ba fihlile ho s'o felile. Qholotso e teng eo 'moka oo o tla e loantša ke ho ruta batho ka ho itšireletsa le ho hlola mathata 'moho le liqholotso tse ka ba hlahelang tseleng ea bophelo. Ba bang ba batho ba sebetsanang le ho tima 'mollo, ba re ntho e 'ngoe e kotsi ke ea batho ba sa tsebeng letho ka koloi kapa ba sa ithuteng eona ho hang. Sechaba ka hona se tla una molemo o moholo ho thibela likoluo libakeng tseo se phelang ho tsona.

Letona la Machabeng le thoholelitse le ho leboha tšehetso ea Basotho ho moifo o neng o ile 'mokeng oa Linaha tsa Selekane. Le hlalosa le hoja ba hlotsoe ke ho fumana boemo ba Mongoli-Kakaretso bo neng bo emetsoe ke Monghali Joshua Setipa, ba khutlile ba thabile ba bile ba le motlotlo hobane kajeno machaba a tla tseba ka Naha ea Lesotho. Le ba kopile ho tsoelapele ho bontša tšehetso e joalo, hobane ruri seo se ka thusa Lesotho haholo boemong ba machaba.

Tona-Kholo o ile 'mokeng oa bohlokoa o il'o tšohla litaba tse amang bacha bao e leng bona mohloli oa linaha tsa Afrika, empa ka bomalimabe ba beheletsoe ka thoko ke linaha tsa habo bona. Ho shebahala bacha ba linaha tsa Afrika ba tobane le qholotso litabeng tse ngata haholo tsa bophelo ba bona joaloka tlhokahalo ea mesebetsi le tšehetso ea lichelete.

'Moka ona o mpe o thuse baetapele bohle ba Afrika ho hlokomela hore bacha ehlile ke taemane ea bohlokoa, e tla tseba ho sireletsa le ho boloka linaha. Mebuso eohle e ke e shebe bacha ka leiho le leng haholo ka ho ba tšehetsa ka lichelete ho iqalla likhoebo ka boqapi ba bona, kapa hona ho tšehetsa tse teng. Feela e kaholimo ho tsohle haholo Lesotho ho shejoe bohle ba sekametseng temong hobane naha e tjametsoe ke bofuma ha joale ka lebaka la tlhahiso e sieo e anngoeng ke phetoho ea maemo a leholimo.

Contacts: +266 28350 466 / 6260 0983 (Whats app)
Email: moeletsioabasotho@gmail.com

Editorial

Lesoetsa Rakubutu (Editor)
(+266) 58490670 / 62031949
editor@moeletsioabasotho.co.ls

Lehlohonolo Mohale (Sub-editor)
(+266) 58 771 507 / 62 771 507
subeditor@moeletsioabasotho.co.ls

Newsroom

Nthabeleng Seithleko 57 665 038/ 68 216 721
nthabeleng.seithleko@moeletsioabasotho.co.ls

Tšelis Thakholi (Sports) 58 540 853/ 63 480 404
tseliso.thakholi@moeletsioabasotho.co.ls

newsroom@moeletsioabasotho.co.ls

Advertising

Thabo Lesaana
(+266) 28 350 466/ sales@moeletsioabasotho.co.ls

Production Desk

'Mateele Liqa, Sr. Canicia Nthunya

Letona le thoholetsa Basotho

Nthabeleng Seithleko

Letona la tsa Machabeng Mohlomphehi Lejone Mpotjoane, o teketse paramente tlaheho ea 'Moka oa Lihloho tsa Linaha le Mebuso ea Selekane o tloaelehileng ka lebitso la Commonwealth Heads of Government Meeting (CHOGM), Ka la 6 Pulungoana monongoaha.

'Moka ona o ile oa tsoareloa Motse-Moholo Apia, naheng ea Samoa, ka la 21 'me oa fela ka la 26 Mphalane monongoaha.

'Moka ona o ne o eteletsoe pele ke Tona-Kholo 'me o buiploe ka liofisiri tse khohlo tsa 'muso, Moemeli oa Lesotho England, liofisiri tsa Lesotho National Development Corporation (LNDC) le Moiketi oa Lesotho boemong ba Mongoli-Kakaretso (Secretary General of Commonwealth) Mohlomphehi

Joshua Phoho Setipa. Phutheho ea lihloho tsa linaha e ile ea tsoaroa ho tloha ka la 25 ho fihlela 26 Mphalane monongoaha, 'me har'a likopano tse ileng tsa tsoaroa, ho bile le ea bacha, basali le Lihlopha tsa Mekhatlo e Ikemetseng, ea Bahoebi (business forum) le kopano ea Matona a tsa Machabeng e neng e lokisetša 'moka oa Lihloho tsa Linaha. Selemong sena se holimo

'moka ona o no kopantse Lihloho tsa Mebuso tsa linaha tse 56 le Matona a Machabeng, Baemeli ba Linaha(High Commissioners), mekhatlo e ikemetseng, bo-ramahlale, litsebi tsa thuto le mafapha a sebet-sang hammoho le mokhatlo ona oa linaha tsa selekane. Har'a ba bileng teng ka ho qolleha ebile Motlotlehi Charles III, e le Hlooho ea Mokhatlo oa Linaha tsa Selekane. E ne le lekhetlo la pele a eba teng 'mokeng ona ho tloha a hlomamisitsoe ka ngoahola. Moperisidente oa Naha ea Rwanda Mohlomphehi Paul Kagame eo e neng e le Molula-Setulo ho tloha ka selemo sa 2022, o ile a nehelana ka lesokoana ho Tona-Kholo ea naha ea Samoa Mohlomphehi Fiamé Naomi Mata' afa.

Taba-kholo ea 'moka ona ebile bokamoso bo le bong bo matlafatseng le phetoho ea selekane. Sepheo sa 'moka

la tsa Machabeng la Naha ea Gambia a hlahlile borarong ka lifoutu tse 4 feela.

Har'a tse ling ho ts'ohliloe liqholotso tse ka sitisang Linaha tsa Mokhatlo oa Selekane litabeng tsa moruo, tikoloho, puso, ho fenyha bofuma, litaba tsa phetoho ea maemo a leholimo, ntšetsoelapele ea mo-shoelella (sustainable development), litaba tsa khoebo le khoebisano le botseteli, Litaba tsa Basali le Bacha maanong a Mokhatlo oa Selekane.

O re 'Mokeng ona Lesotho le ile la ts'oara likopano le bo-mphato'a lona ka hara mokhatlo oa selekane pele le ka thoko ho liphutheho tsa matona a linaha tse ntseng li hola le liphutheho tsa matona a machabeng a linaha tsa mokhatlo oa selekane.

O re Hlooho ea 'Muso oa Samoa ke eena Molula-Setulo e mocha oa 'moka 'me o ile a thoholetsa le ho lebohloa ke lihlooho tsa mebuso le kamohelo e mofuthu. Hlooho ea 'Muso oa Rwanda le eena o ile a lebloa ka Bolula-Setulo bo bottle ba lilemo tse peli tse fetileng ha e le mona a nehelana ka lesokoana ho Samoa.

'Moka oa Lihloho tsa mebuso o ile oa hopola mofu Motlotlehi Elizabeth II eo esale eba Hlooho ea Linaha tsa Selekane ho feta lilemo tse 70.

H'a qetella puo ea hae o lebohile Basotho hohle moo ba leng teng haholo ka botšehetsi bo matla le lithapelo; barumuo ba ikhethileng (Special Envoys) Morena Seeiso Bereng Seeiso; Bahlomphehi Matona a mehleng a Lekala la tsa Machabeng, Mohlomphehi Mohlabi Tsekoa le Mohlomphehi 'Mats'epo Ramakoe, litsebi mafapheng a fapakaneng, lithuso tse ngata ho tsoa ho batho ka bo-mong esita le ka lihlopha le 'muso oa Motlotlehi ka tšehetso haholo ea lichelete ho hlophisetsa boiketo ba tsamaisong ea Mokhatlo oa Selekane. "Ruri re hloletsoe, 'me rea leboha, ka seo re se boneng ha naha ea rona e kopana ho ts'ehetsa morero o le mong o motle. Mosotho o be a opile khomo lenaka ha a re kopano ke matla." A rialo.

A re Leha ba sa atleha ho hapa setulo seo Monghali Joshua Phoho Setipa a neng a iketsetse sona, ka ts'ehetso ea 'muso, lefats'e lona le utluile liqi tsa Lesotho le ho bona menyabuketso ea kamoo mothongoa enoa ea ipabotseng ka makhabane a hae.

O itse ba khutla ba phamisitse lihlooho, ba tsohile molota 'me ba qophella hore Basotho le bona ba kenelle mesebetsing ena ea machaba.

ona e ne le ho matlafatsa motho le litsi tsa puso ea Linaheng tsa Selekane, tekano le litokelo tsa batho le puso ea molao .

Har'a litaba tse neng li ts'ohloa tsa mantlha e ne e le ho khetha mohlhlami oa Mongoli-Kakaretso oa Linaha tsa Mokhatlo oa Selekane, The Right Honourable Patricia Scotland KC, eo nako ea hae e fihlang qetellong kamora ho sebetsa le ho etella pele Ofisi ea Mokhatlo oa Selekane nako ea lilemo tse robeli kaofela.

'Muso oa Lesotho selemong sena ha o ka oa itheka moralo, kaha o ile oa khetha Monghali Joshua Phoho Setipa ho emela Naha ea Lesotho ho bakhethoa. Kamor'a likhetho, Mokhethoa oa Ghana ebile e le Letona la Machabeng la naha eo, Mohlomphehi Shirley Ayorkor Botchwey, o ile a hapa likhetho ka bongata ba 27, ha Monghali Joshua Phoho Setipa a ile a hlaha boemong ba bobeli ka palo ea 22 haele moiket-i oa boraro eena eleng Letona

HO CHECHA HOA RAMO HASE HO BALEHA

Powering down to power up

Litonnoro tsa Morero oa Metsi a Lihlaba tsa Lesotho le Setsi sa Phehlo ea Motlakase sa 'Muela, li tla koaloa **HO TLOHA KA KHOELI EA MPHALANE 2024 HOISA KHOELING EA TLHAKUBELE 2025**, ka lebaka la litokiso. Nakong ena, phetiso ea metsi ho tloha Lesotho ho ea Afrika Boroa e tla emisa, 'me le Setsi sa Phehlo ea Motlakase se tla sitoa ho fehla motlakase.

RE TŠEHETSA BACHA

Tšeliso Thakholi

Kajeno bohlophi si ba sekhutloana sena sa bacha bo ile ba bua le e mong oa lingoli tse ntseng li thuthuha tsa lipale-khutšoe le litšoantšiso tsa kalaneng e leng abuti Tlotliso Sehlabaka ea ithukhubelitseng ka matla a maholo toantšong ea tlla, bofuma le tlhokahalo ea mesebetsi ka ho itlhahiset-sa mosebetsi ka talenta ea hae ea bongoli ba libuka.

Hantle Tlotliso Sehlabaka ke mang?

Ke sengoli, moqapi, rametlae ebile ke sebakali sa lipapali tsa kalaneng, ea hlahetseng Tsikoane, Seterekeng sa Leribe empa o lula motseng oa Qoaling. A kena Sekolong se Seholo sa Temo a etsa lithuto tsa temo nako ea lilemo tse peli. Hamorao a ntšetsa lithuto tsa hae pele a ithutela ho etsa litšoantšiso kantle ho naha.

U qalile neng ka boqapi?

Ntho ena ea bongoli ba lipale-khutšoe le litšoantšiso tsa kalaneng ke e qalile ke sa le Sekolong sa Mathomo, moo ke ileng ka khahloa haholo ke motho ea bitsoang Silas Monyatsi eo e leng sengoli se seholo ea bileng a bapalang lipapali tsa kalaneng. Litšoantšiso tsa hae tseo ke neng ke li rata haholo ke 'Sajene Kokobela le Lekau la poho'. Ho feta mona haesale batsoali ba ka e le batho ba ratang ho mamela pale se-ea-le-moeeng sa Leseli FM, ho fihlela hajoale ha nako ea pale e fihla b'a tloha Thelefishing ba il'o mamela pale. Ka khahloa ke litaba tsena kaofela. Athe talenta ke ha e qala Ka qala ho ngola lipale-khutšoe le litšoantšiso

tsa kalaneng ha ke qeta ho ngola Foromo ea Bohlano. Ho tloha moo, ka ntšetsa lithuto tsa ka pele ke se ke kena ka botebo talenteng ena ea ka. Tšebetsong ena ea ka ke qalile ke sekametse haholo ho tšehetsa bana ba likhutsana le ba tlokotsing. Boholo ba lipale-khutšoe tseo ke li ngolang ke tseo ke hlokomelising batsoali ka bohlokoa ba ho hlokomela le ho rata bana, ntle le tšekamelo ea letho. Ke boetse ke ntse ke

e be u see seo u leng sona le hore na boqaping u ipapisa leng haholo?

Kannete ke thusitsoe ke metsoalle le batsoali ba ka. Ke ba leboha haholo ka tšehetso ena eo ba ntseng ba mpha eona. Hangata ha ke qapa ke ipapisitse le liket-sahalo tse fapakaneng tsa bophelo tse etsahalang. E ka ba tse bohloko, mehlole le tse monate. Morero o mong o moholo ka boqapi ba ka ke ho hlabolla batho ka mokhoa oa lingoloa, met-

kana ha tsona, ka puo e monate ea Sesotho. Sena se tla boela se phahamisa naha ea habo rona ka botle le ka bochaba ba eona boo ho bonahalang linaha tseling li bo rata le ho phahamisa bohahlauli hobane ba boneng ba thabela haholo ho tla tseba Naha ea Lesotho.

Na ho na le thuto eo u e fumaneng esale u qala tšebetso ee?

Letsatsi le letsatsi ha ke ntse ke etsa mosebetsi ona oa

ho ruta bacha hore AIDS ke lefu le ntseng le le teng le hore na ha le se le ba tšoare ba ka itšireletsa joang.

Joaloka ngoan'a Mosotho u bona tšehetso e le joang mosebetsing oa hau?

E matla haholo le hoja batho ba bangata ba e-s'o ntsebe, empa kannete boholo ba thabela mosebetsi oa ka haholo, 'me ke ikotla sefuba ka bona le ho itebohela. Ke kopa le bacha ba ntšehetse haholo kaha sena ke mol-emong oa bona. Ke boetse hape ke ntse ke itokisetša ho ea itsebahatsa likoranteng, li-ea-le-moeeng le Thelefishing ea Sechaba.

Ke motsotso ofe oo e reng ha u o hopola ebe oa ikoahlaea?

Ho latela lerato leo ke ratang mosebetsi oa ka ka teng, ha ho na mohlantse ke ikahloaeang kaha ke ithutile hore liqholotso ke karolo ea bophelo, etsoe ha ho tsela e se nang moepa. Ke ka hona Mosotho e mong a eng a re: "bophelo ke ntoea."

Na u ka re u se u fihletse toro ea hau?

Ha ke e-s'o e fihlele hobane ke sa le mocha haholo, 'me ke rata ho bona ka letsatsi le leng kahar'a naha ka mona ho e-na le Setsi sa Naha moo ho hlahisoang mesebetsi ena ea kalaneng hore 'na le ba bang ba nang le lerato le talenta ea lipapali tsena, re kopanye matsoho ebe re nka bana ba tsoang Likolong tsa Mathomo le tse Phahameng, ho ba isa likong tse kang Limkokwing, ho ea rupelloa ho etsa lipale tse tlang ho hlahisoa li-ea-le-moeeng le lithethefishing, e le hore Basotho ba li bohe, ebile li fetisa thuto.

Mantsoe a hau ho bacha ke afe?

Bacha ba rate Morena Molimo le ho sebeletsa naha ea habo bona ka litalenta tseo ba nang le tsona. Ha ho na ntho e monate ea bohlokoa joaloka ho ba mocha. Ke ka lebaka lena re atisang hore bocha ke palesa. Bacha ballang le ho hlokomela bocha ba lona le litalenta tseo Morena Molimo a le fileng tsona. Phehellang ho e tsa lintho tse ntle tse tla le tsoela molemo bophelong. Matlafatsang litalenta tsa lona ka ho li ekeletsa ka thuto.

lokisa tšoantšiso e fanang ka thuto mabapi le kotsi ea HIV/AIDS. Morero o moholo ke hore e tle e bapaloe mekhatlong ea bacha le moo ba ikopantseng ka morero oa ho ithabisa.

Ke ka thuso ea mang hore

lae le litšoantšiso.

U ka rata ho bona boqapi ba hau bo fella hokae?

Joaloka ha ke le sengoli sa litšoantšiso se ntseng se thuthuha nka rata ho bona litšoantšiso tsa ka li tsa-maema linaheng ka ho fapa-

ka ke ithuta lintho tse ngata tse khohle tse etsahalang ha ke kopana le sechaba. Hoba ke qapa lintho tse etsahalang ka bophelo. Mohlala joalokaha ke batla ho fetisa thuto ka AIDS ho bacha. Ke hlokomelisa le

Listen To Us Here

92.6 FM
bokamoso

Mafeteng
Mohale's Hoek
Qach's Nek
Quthing

94 FM
bokamoso

Maseru
Berea
Leribe

98.2 FM
bokamoso

Mokhotlong
Thaba Tseka
Butha Buthe

www.bokamoso974.co.za

Matsete a thuto a fokotsa bofuma

Nthabeleng Seitlheko

Linaha tsa Hloahloa e ka Boroa ho Afrika (SADC) li khothaletsa mebuso ho tsetela thutong ea bana ba likonyana le ho matlafatsa kholo ea bona. Litaba tsena li hlaleletse 'mokeng oa linaha tsa SADC, o hlophisitsoeng ke Lekala la Thuto le Koetliso ka kopanelo le NECDOL (National Early Childhood Development Organisation of Lesotho), ka la 5 Pulungoana monongoaha.

Litaba tsena li etsoa e le karolo ea ho kenya tšebetso Lipehelo tsa Ntšetsopele ea Moshoelella (SDG), ka ho khetholoha SDG 4 e reretsoeng ho netefatsa thuto ea boleng bo phahameng e akarelletsang bana bohle ho kenyeletsa thuto ea bana ba lilemo li 0 ho isa ho tse tšeletseng.

SDG 4.2 e khethollang boemong ba thuto ea bana ba mathomo, e netefatsa boiphihlelo bo lekanyelitsoeng ba thuto ea likonyana e leng tokelo ea bana bohle, ho ba le boiphihlelo bo atlehileng ba thuto.

Moemeli oa Mokhatlo oa Lithuso Baneng (UNICEF), Deepak Bhaskaran o hlalositse hore UNICEF e khothaletsa boiphihlelo bo feletseng ba thuto ea likonyana le ho netefatsa hore bana ba likonyana ka bophara ba fumane thuto e phahameng ho ba thusa ho holisa bokhoni ba bona ba thuto le bophelo bo botle. O re Lesotho le fumana tšehetso ho fihlella sepheo sena ka ho phahamisana maemo a thuto ea bana ba mathomo le ho netefatsa hore bana bohle ba na le bokhoni ba ho qala thuto ba le maemong a matle le a bohlale.

A re UNICEF e lumela hore thuto ea bana ba likonyana ke setsi sa ho phahamisana bokho-

ni ba bana ba ho ithuta, ho ba le maikutlo a matle mabapi le thuto le bophelo ka kakaretso. O re Lesotho e tobane le mathata a mangata karolong ea thuto ea bana ba lilemo tse 0 ho isa ho tse tšeletseng, ka hona ho fihlela ha joale, bana ba ka bang 60% ba lilemo tse tharo ho isa ho tse hlano ha ba fumane thuto ea pele, 'me ho na le libaka tse ngata tse ka lithabeng tse phahameng moo palo ea baithuti e sa fihleng ho 4%, ba fumanang thuto ea pele ea likonyana.

Leha ho le joalo, o re ho na le boiteko bo matla ba ho ntlafatsa tšebetso ena ka tšebeliso ea UNICEF le Global Partnership for Education (GPE) ho tsamaisa mananeo a "Better Early Learning and Development at Scale" (BELDS), a reretsoeng ho eketsa katleho ea thuto ea pele bakeng sa bana ba lilemo tse hlano.

Tlaleho ea UNICEF ea 2023-2024 mabapi le Thuto ea Bana ba Lilemo tse 0 ho isa ho tse tšeletseng (Early Childhood Care and Education-ECCE) e bontša bohlokoa ba thuto ea bana ba katlase ho lilemo tse tšeletseng, ho netefatsa hore ba qala thuto ba le maemong a matle ho batla bophelo, kaha e le mohloli oa thuto ea mathomo ea ho matlafatsa boitšoarō, thuto le bophelo ba bana ka kakaretso.

Ngoahola UNICEF e ne e tsepamisitse maikutlo ho eketsa matsete ho thuto ea bana ba mathomo le ho netefatsa hore libaka tse khathollang le tseo e seng tse fumanehang habonolo li fumana tšehetso le litšebeliso tsa thuto le tlhokomelo e ntle bakeng sa likonyana. Ho tsetela thutong ea likonyana ho thusa hore 85% ea boko ba bona e sebetse hantle.

Letona la Thuto le Koetliso Prof. Ntoi Rapapa, o hlalositse hore ntšetsopele ea bana e bohlokoa haholo ho sechaba

sese kapa sese. A re libakeng tse ling tsa Lesotho thuto ea haella, ka hoo ke mosebetsi oa bona ho netefatsa hore bana ba fumane thuto eo ba e hlokanang.

O itse ho thehiloe lihlopha tsa ho qala sekolong (reception classes) ho fokotsa khaello ea thuto, 'me li tlo qala likolong tse 150 tse seng li khethiloe ka selemo sa 2026/2027. A re chelete e ekelitsoe ho tšehetsa mananeo a phepo ea lijo likolong e le karolo ea ho kenyeletsa bana bohle le ba tlokoising hore ba kene sekolo. Ka hona Lesotho le na le mehato ea ho netefatsa hore bana ba lilemo tse 0 ho isa ho tse tšeletseng ba fumane thuto ea likonyana ka selemo sa 2030.

A re lipalo-palo li bontša hore ho na le bana ba ka bang 60% ba sa fumanang thuto ea likonyana Lesotho, haholo libakeng tse ka lithabeng le tse sa fihleleheng ha bonolo.

O re Lekala la Thuto la Lesotho le lebeletse ho ntlafatsa thuto ea likonyana ho fihlella sepheo sa SDG 4.2, se reretsoeng ho netefatsa hore bana ba lilemo li 0 ho isa ho tse tšeletseng ba fumane thuto ea boleng bo phahameng le e fanang ka motheo o matla bakeng sa thuto ea bona e tlang. Ho fihlela ha joale Lesotho e lebeletse ho sebelisa mananeo a kenyang thuto ea likonyana ho ka fihlela 100% ka selemo sa 2030. Leha ho le joalo, a re thuto ea likonyana Lesotho e ntse e le boemong bo thata, ka hona ba ipiletsa ho mafapha a fapakaneng ho tsetela thutong ea likonyana.

Motlotlehi 'Masenate Mohato Seeiso, o re thuto ea likonyana e bohlokoa ntlafalolong ea naha, ka hoo a ipiletsa ho mekhatlo le bahoebi ho ntlafatsa le ho tšehetsa thuto ea likonyana ho thusa kholong e ntlafetseng ea bana. A re bana ba tlokoising

ba kopana le qholotso ea ho se fumane thuto ka nepo haholo bao libakeng tsa habo bona ho se nang likolo tsa likonyana tse sa lefelloeng metseng.

E mong oa bakoetlisi ba litichere tsa likonyana Seterekeng sa Berea, Blossom Ramakatane, o hlalositse hore ho ntse ho e-na le bana ba bangata ba sa fumanang monyetla oa thuto ea likonyana ka lebaka la ho nka maeto a matelele ho ea likolong kaha tse ling li le thoko le metse, ha bang ba sitisoa ke bofuma ba batsoali, ha batsoali ba bang ba se na thahasello.

Leha ho le joalo ho hlola bothata bona, o itse ba kentse tšebetsong leano la thuto ea batsoali moo ba rupeloang ka mokhoa oa ho ruta bana nako ea lihora tse peli e le ho ntlafatsa thuto.

Tlaleho ea NECDOL ea

Sheba qephe la 7

Litlhare li sebelisoa ka nepo

Nthabeleng Seitlheko

Tšebeliso e mpe ea litlhare e ka ama bophelo ba motho hampe, ka hona litlhare li lokela ho sebelisoa ho latela taelo ea ngaka. Litaba tsena li boletsoe ke 'Mapoloko Letša, ho hlaha Mokhatlong oa Batsoaki ba Litlhare, ka la 4 Pulungoana monongoaha.

O re beke ena e hloailoe e le ea machaba ea tlhokomeliso ea tšebeliso e mpe ea litlhare. A re motho o lokela ho sebelisa litlhare kamoo a laetsoeng ka teng ke ngaka, kaha ho na le litlamorao.

O itse batho ba sebelisang litlhare tsa nako e telele, ba khothaletsoa ho se li nyahlatse ha li ba fa mathata empa ba khutlele Litsing tsa Bophelo ho bona hore ba fumana kalafo le khothaletso mokhoeng oa ho sebelisa litlhare kapa ho li fetola.

Polelong e ntšitsoeng ke LeMERA (Lesotho Medicines Regulatory Authority) e re e kenya letsoho phutuhong ea lefatše ea #MedSafetyWeek, e etsahalang ho tloha ka la 4 ho isa la 10 Pherekhong monongoaha. Beke ena e reretsoe ho lemosa batho ka litlamorao tsa meriana tse bakang kotsi bophelong, hape e khothaletsa bakuli ho sebelisa meriana ka tselala e nepahetseng ho fokotsa menyetla ea litlamorao tse mpe.

LeMERA e kopa hore bakuli ba tlalehe litlamorao tsohle tsa meriana ho baki, hobane ho thusa ho sireletsa bophelo ba batho. Nakong ea beke ena batho ba khothaletsoa ho arolelana melaetsa ea beke ena mecheng ea litaba tsa sechaba ka ho sebelisa #MedSafetyWeek ho hlahisa tlhokomeliso ka bohlokoa ba ho tlaleha litlamorao tsa meriana.

Lintlha tse ling tsa bohlokoa ke hore LeMERA e nka meriana ka botobo 'me e sebetsa haufi le Mokhatlo oa Lefatše oa

World Health Organization

Bophelo (WHO) ho lemoha likotsi tsa meriana.

Polelo ena e tsoela pele ho bontša hore litlaleho tsohle tse mabapi le litlamorao tse mpe tsa meriana li bokelloa ke basebetsi ba bophelo bo botle ba sebet-sang Litsing tsa Bophelo. Litlaleho tsena li kenngoa

kahar'a lenaneo la DHIS II (District Health Information System) le ho romeloa ho LeMERA, moo li hlahlo-joang ho fumana hore na ke mehato efe e lokelang ho nkoa ho sireletsa basebelisi ba meriana Lesotho.

Bakuli ba eletsoa hore ba ikopanye le setsebi sa

bophelo haeba ba amehile ka bophelo ba bona ka lebaka la litlamorao tse mpe tsa meriana. Basebetsi bohle ba bophelo bo botle ba lebetsoe ho tlaleha litlamorao tsa meriana nako eohle, 'me sechaba se khothaletsoa ho khutlela setsing sa kapa ho tlaleha litlamorao tseo.

Beke ena e tla thusa ho ntlafatsa tšebeliso e sireletsehileng ea meriana Lesotho le lefatšeng ka bophara, kaha e ikemiselitse ho fokotsa likotsi tse ka bakoang ke tšebeliso e fosahetseng ea meriana. Ho feta moo, e hlokomelisa hore ha se lingaka le litsebi tsa bophelo feela tse ka thusang ho sireletsa bophelo, empa le bakuli ba nka karolo ea bohlokoa ka ho tlaleha litlamorao tsa meriana tseo ba li bonang. Ka tsela ena, ba kenya letsoho ho sireletsa bakuli ba bang lefatšeng lohle.

Polelo ena e ngotsoe ke Mongoli e Moholo oa Lekala la Bophelo.

Lipalo-palo tsa Mokhatlo oa Lefatše oa Bophelo (WHO) mabapi le tšebeliso e mpe ea litlhare le bokhoba li bontša hore ke batho ba limillione tse 3 ba hloka-halang selemo le selemo ka lebaka la tšebeliso ea litlhare le joala, 'me banna ba leng kotsing e kholo.

Lipalo-palo tsa WHO li bontša hore ho na le keketseho ea bokhoba bo amanang le litlhare tse kang li-opioid, e ileng ea eketseha ka 79% lilemong tse leshome tse fetileng, haholo-holo Amerika Leboea. Leha ho e-na le matsapa a ho thibela le kalafo, palo e ntseng e hola ea basebelisi ba litlhare e etsa hore WHO e etse liketso tse matlafalisoeng bakeng sa thibelo, ho tsoara le tlhokomelo.

Ho feta moo, litaba tse amanang le bokhoba ba bacha le tsona li teng, 'me Europe le Asia Bohareng, liphuputso li bontša hore 57% ea bana ba lilemo li 15 ba ile ba noa joala, athe tse fetang 30% ba sebelisa koea.

WHO e boetse e etsa phatlalatso ea liphetofo tse hloka-halang maemong a naha le machabeng ho thusa ho fokotsa tšebeliso e mpe ea litlhare le ho ntlafatsa bophelo ba baahi lefatšeng.

Mohoo oa selemo sena ke "bohlokoa ba tšebeliso e ntle ea litlhare le ho tlaleha litholoana tse bosula hanghang."

If we don't change it becomes a choice

For those of us who go through the process of introspection and visit the place rarely visited, find the truths that scare life out of us.

We find the truths which we really don't want when we visit ourselves, our true nature is revealed the way we don't want. We are faced with the predicament of hoping for the rain while we aren't ready to deal with the mud. We see that some of our habits really need to change for the desired change to happen in our life. The joy and probably recognition we get from those habits is something

we are not ready to forgo, however, the sad truth is if for whatever reason we

choose not to change what we feel has a potential to change our lives for the better then we choose that regrettable lifestyle. We maybe aware most of the time that our life choic-

es have no promise for a positive future but we still go for it either way because of short term gratification.

We don't look into the bigger picture; we have a microwave mentality. We must be away then that decision is a decision which we blindfold ourselves with as no action. If and when we don't want anything in our life, we must work to change and not procrastinate and be caught in a state of cognitive dissonance. We should remember that not doing anything makes it a choice we have made.

A fokotsa bofuma

Li tsoa qepheng la 5

2023, e ngotsoeng "State of Early Childhood Development in Lesotho" e bontša hore NECDOL e entse mehato e fapakaneng ho ntšetsapele boiphihlelo ba thuto e phahameng ea likonyana, ho kenyeletsa ho eketsa likolo tsa likonyana libakeng tse fapakaneng tsa Lesotho.

Tlaleho ena e bolela hore ho na le likolo tse ntlafalitsoeng ho fihlela sepheo sa selemo sa 2030, empa ho na le mathata a ho eketsa kholo ea tsona ka lebaka la litšitiso tsa chelete le ho haella ha lisebelisoa tsa thuto.

NECDOL e entse mehloli ea ntlafatso ea thuto ea likonyana ka ho phahamisa katleho ea thuto, ho fana ka lithuto tse matlafatseng le ho koetlisa litichere ho ruta thuto e ntle. Ngoahola e ile ea etsa maano a ho eketsa katleho ea thuto ea likonyana, ka ho theha lithuto tsa bana ba likonyana libakeng tse fapakaneng tsa Lesotho, haholo libakeng tsa

mahaeng le tse holimo.

Likolo tsa thuto ea likonyana li fumaneha libakeng tse ngata, empa ho na le libaka tse ka bang 60% tsa naha moo katleho ea thuto e sa fihleleheng kapa e leng tlase. Lipalo-palo tsa NECDOL li bontša hore bana ba likonyana ba ka bang 60% ha ba kene thuto ea likonyana libakeng tse kang lithabeng kaha khahello e le bofuma, haholo libakeng tseo likolo li lefelloang.

Ho fihlela sepheo sa selemo sa 2030, NECDOL e lebeletse ho phahamisa thuto ea likonyana ho ba banyenyane le ho netefatsa hore thuto e phahameng ea likonyana e sebetsoa ho bana ba likonyana bohle ba Lesotho. E boetse e ntse e ntlafatsa likolo tsa likonyana ho latela toro ea bona ea katleho ea thuto le ho fana ka koetliso ea litichere le lisebelisoa tsa thuto.

Ho latela lipalo-palo tsa ngoahola, NECDOL e entse ntlafatso ho thuto ea likonyana libakeng tse fapakaneng

tsa Lesotho, 'me likolo tse ntlafalitsoeng li fumaneha haholo literekeng tsa Maseru, Mophale's Hoek le Quthing, moo katleho ea thuto ea likonyana

e atlehileng ho fihlela baithuti ba bangata, libakeng tsa mahaeng. Leha ho le joalo, ho na le litšitiso tse ngata, joalo ka ho haella ha chelete le litsebi, tse fokotsang ho fihla ha likolo tse na libakeng tse ling tsa Lesotho, haholo libakeng tse hole.

NECDOL e lebeletse ho eketsa katleho ea likolo tsa likonyana ho fihlela sepheo sa 2030, ho kenya letsoho ho netefatsa hore bana bohle ba na le thuto e matlafalitsoeng le e molemo ho tloha lilemong tsa bona tsa pele.

Molula-Setulo oa Likomiti tsa Paramente, Makhalyane Mokhothu, o re ba lokela ho etsa melao e arabelang lithoko tsa bana le tsa sechaba. A re Naha ea Lesotho e ntse e saletse morao litabeng tsa ho kenya tšebetsong litaba tsa thuto ea likonyana, 'me ho bonahala botseteli bo fokola thutong ea naha. O re paramenteng ba rata ho amohela khakanyo ea lichelete ea Lekala la Thuto le Koetliso e bonahale e nyoloha ho ntlafatsa thuto ea bana.

O itse ka lebaka la liphetho lenane-thuto le lokela ho ba le arabelang lithoko tsa hona joale, 'me Naha ea Lesotho e ntse e haelloa ke li-

so e lokela ho eketsa matsete ho matlafatsa thuto pele, ho theha bokhoni ba batho le ho fokotsa bofuma.

Tlaleho ena e bontša lintlha tse kang hore naha e ka lefa liperesente tse ka bang 10 ho isa hot se 15 tsa kholo ea moruo haeba e etsa tsetelo e nyenyane kapa ha e sa tsetele ho ntlafalong ea thuto ea bana ho tloha qalong.

Ho latela lipatlisiso le tlaleho tsa Banka ea Lefatše, ho tsetela thutong ea bana ho etsa bana ba nang le thuto e hantle, ho eketsa menyetla ea bona ea ho fumana mosebetsi, ba fumanang thuto ea boleng bo holimo ba na le menyetla e phahameng ea ho fumana mesebetsi e tšoarellang le e lefang hantle. Ka karolelano, motho ea nang le thuto e phahameng a ka fumana moputso o phahameng ka 8% ho isa ho 10% ho feta ea sa rutehang hantle.

Ho tsetela thutong ho fokotsa sekhahla sa bofutsana ka 7% e bang bana ba ka fumana thuto ea boleng.

Ha linaha tse nang le batho ba rutehileng li fumana kholo e potlakileng moruong, bana ba holileng ka thuto e phahameng

tichere tse koetlileng, ka hona Lekala la Thuto le Koetliso le lokela ho fua 30% cheleteng e abeloang Lekala la Temo le Kanetso ea lijo, ho matlafatsa litaba tsa phepo e ntlafatseng ea bana.

Tlaleho ea Banka ea Lefatše ea 2023/24 e mabapi le ho tsetela thutong ea bana e hlahang tlasa sehlooho sena "ho tsetela lilemong tse tlase sebakeng sa kholo le ntšetsopele ea botho" (Investing in Early Years for Human Capital Development) e supa hore haeba mebuso e sa etse matsete a ho ntšetsapele thuto pele, boemo ka 2030 bo tla ba kotsi hobane bana ba tla haelloa ke tsebo le bokhoni bo hlokalalang ho theha bokamoso bo tsitsitseng ba moruo. Banka ea Lefatše e fana ka maikutlo a hore mebu-

ba thusa ho hlahisa le ho ntlafatsa tlhahiso le mecha ea boipheliso. Ka kakaretso, kholo ea moruo e ka eketseha ka 2% haeba bana ba bangata ba fumane thuto e nepahetseng.

Liphuputso li bontša hore ho tsetela thutong ea bana, haholo bana ba likonyana, ho eketsa sekhahla sa katleho. Ha bana ba fumana thuto ea pele e nepahetseng, ba tla fumana monyetla o moholo oa ho atleha maemong a phahameng, le keketseho ea bophelo bo botle, bana ba rutehileng hantle ba na le menyetla e meholo ea bophelo bo botle ba 'mele le ba kelello. Liphuputso li bontša hore ho tsetela thutong ho fokotsa sekhahla sa ho shoa ha bana ka 5% ho isa ho 10% ha sehlopha se rutehileng hantle se hola.

MALEBELA

www.moeletsoabasotho.co.ls

"Get the Akello app on Play Store, App Store, or Huawei App Gallery for Mazenod books and more. Download now!"

Scan me

https://library.akello.co/downloads

For more information: 27 350 562 / 22 350 224
demazenodprinting@gmail.com

Kholiso ea moruo ka lekhetho le bohahlauli

Nthabeleng Seitlheko

Naha eo sechaba sa eona se phelang ka khotso le polokeho, e hohela bohahlauli le batseteli ho hlaha kantle naha. Litaba tsena li boletsoe ke setsebi sa litaba tsa moruo Maja-kathata Mokoena Thakhisi, puisanong le Koranta ka la 5 Pulungoana monongoaha.

O re sena ke sesupo sa hore 'muso o lokela ho matlafatsa maano a macha a sireletsang bohahlauli le ho bona hore sechaba se matlafatsoa ka thuto ho sireletsa baeti kahar'a naha. A re ka ho hohela bahahlauli ba bangata likhoebo tsa lehae, joalo ka lihotele, mekhatlo ea lipalangoang, le meketjana ea lipina e tla fa naha chelete e ngata. Hape a re hona ho boetse ho thusa ho theha mesebetsi e mengata bakeng sa sechaba se hau-fi le libaka tsa bohahlauli le ntlafatso litšebelatsong tsa motheo le ntšetsapele ea moruo ea sechaba.

A supa tlalehong ea Setsi sa Pokello ea Lekhetho (RSL) ea lekhetho ea selemo sa 2023/24 chelete e tsoang bohahlauling e eketsehile, e bontša kamoo bohahlauli bo amang ka kotloloho pokello ea lekhetho.

"Sena se ka phethahala hantle ha ho ka ntlafatsoa libaka tsa bohahlauli, Lesotho le ka eketsa lekhetho le bokellang le ho matlafatsa moruo ka tsela e tsitsitseng." ke Thakhisi eo.

RSL e fihletse pokello ea M8.87Billione ea lekhetho bakeng sa selemo sa lichelete sa 2023/24, e bontšang keketseho ea 12.5% le ha ba ne ba na le tekanyetso ea 9.3% bakeng sa selemo. Keketseho ena e bakiloe ke merero ea ntlafatso e kenyeletsang ho sebelisa liforomo tsa marang-rang bakeng sa ho kenya le ho fana ka litlaleho tsa lekhetho.

Leha lipalo tsena li ke ke tsa aroloa ka kotloloho ka bohahlauli feela, ntšetsopele ea kakaretso ea litšebelatsong tse bohahlauli bo kenyeletsoang ho tsona e thusa moruo ka kakaretso, ho susumetsa letlole la 'muso ka lekhetho le holang le ho thusetsa ho kenngoa tšebetsong ha merero e tla tšehetsa ntšetsopele ea Lesotho.

RSL e kentse letsoho ho tlatsa le ho ntlafatsa moralo oa tsamaiso ea lekhetho ho

theha tsela e bonolo bakeng sa ho tlatsetsa letlotlong la 'muso le ho ntlafatsa bokhoni ba pokello ea lekhetho bakeng sa lilemo tse tlang. Sena se tla tliša tšepo ea hore ho tla ba le lekhetho le phahameng ka ho latela mokhoa o mocha le ho eketsa tšebeliso e nepahetseng ea lekhetho ho tšehetsa moruo.

Tlaleho ea Lekhotla la Lichelete la Lesotho (RSL) ea 2022/23, RSL e atlehile ho bokella kakaretso ea M7.83Billione, leha ba ne ba ikemiselitse ho fihlela M8.69Billione. Sena se bontša hore leha ba sa fihlela liphelelo tsohle ba hotse ka 7.6%.

Ka lehlakoreng la bohahlauli, lekhetho le bokelloang ho likhoebo tsa bohahlauli, tse kang lihotele, le lona le kentse letsoho ntlafatsoang ea lichelete ea

maemo a kenyeletsang litlamorao tsa COVID-19 le mathata a mang lefatšeng ka bophara. Bohahlauli ba Lesotho bo kentse letsoho moruong oa naha ka sekhahele se ka bang 2.5% sa GDP. Sena se bolela hore bohahlauli bo thusa haholo ho holisa moruo le ho eketsa menyetla ea mesebetsi, haholo-holo libakeng tse kang kamohelo ea baeti, lijong le linong, ka selemo sa lichelete sa 2022-23.

Puisanong le e mong oa bahoebi ba rekisang lihlahisoa tsa nalane, joaloka likatiba le liaparo, 'Matebello Rampoba, o hlositse hore sebaka seo ba sebeletsang ho sona se nepahetse se mpa se hloka ho ntlafatsoa hobane se tsejoa ke batho ba bangata.

O re lihlahisoa tsa bona li rekoa haholo ka nakong ea mekete e mehologo ea naha,

nang Sekolo se Phahameng sa IBC ea ithutang ka bohahlauli, Tšepang None o re bohahlauli ke karolo e kholo ea ntlafatso ea moruo, 'me seo se ka fihleloa ka ho ntlafatsa libaka tsa nalane, libaka tse kholo tsa literopo, tse kang litsela ho hokahanya metse le mesebetsi ea lehae.

A re joaloka moithuti o thoholetsa ntlafatso e ntšeng e etsoa kahar'a naha libakeng tsa nalane le mebileng e mehologo ea naha, kaha seo e le karolo ea papatso ea naha machabeng le ho hohela baeti ba tsoang kantle ho naha. o re taba ea lekhetho le lefshoang ke baeti ha ba fihla matlong a kamohelo ea baeti ke boiphihlelo bo boholo ho naha le kholo ea moruo.

Tlaleho ea morao-rao ea Lesotho Tourism Development Corporation (LTDC)

tsa bohahlauli tse kang bolulo, thuso ea maeto le liket-sahalo.

Mokhatlo oa LTDC o sebe-lisitse karolo ea chelete ena ho kenya letsoho lipontšong tse kholo tsa bohahlauli, joalo ka ho bapatsa Afrika Boroa le lipontšong tsa Indaba.

Tlaleho ea World Travel and Tourism Council (WTTC) bakeng sa selemo sa lichelete sa 2023/24 e bontša hore bohahlauli ke karolo ea bohlokoa moruong oa Lesotho, kaha bo tšehetsa kholo ea mesebetsi le menyetla ea lekhetho. Ho latela tlaleho ena, bohahlauli bo bile le karolo e ka bang 9.1% ea ntlafatso ea moruo ka kakaretso ka selemo sa 2023, 'me bo hakanngoa ho ba le kholo ho fihlela selemo sa 2024. WTTC e boetse e bontša hore bohahlauli bo thusitse ka matsete a mangata naheng ka bophara, hammoho le ho eketsa chelete e kenang ho tsoa ho bahahlauli ba machabeng.

Sena se bontša hore ka ho ntšetsapele bohahlauli, Lesotho le ka tsoela pele ho hola moruong, ho theha menyetla e mecha ea mesebetsi le ho tšehetsa malapa a mangata ka chelete e tsoang ho baeti ba machabeng. Hape ho na le tebelo ea hore ho tla ntlafatsoa ho feta, e leng ho ka thusang ho nyolla moruo le mesebetsi ho fihlela selemo sa 2034. E bontša hore bohahlauli ba Lesotho bo tla eketseha haholo ho fihlela selemo sa 2034 ka lebaka la matsete a eketsehileng le maano a ntlafatso ea bohahlauli.

Ho latela tlaleho ea Banka ea Lefatše, bohahlauli bo tlatsetsa haholo moruong oa Lesotho, ka ho tliša chelete le ho theha menyetla ea mesebetsi. Ho fihlela ka selemo sa 2023, bohahlauli bo kentse letsoho ka hoo e ka bang 4% ho GDP ea naha.

Libaka tse ratoang haholo ke bahahlauli Lesotho li kenyeletsa 'Maletsunyane Falls, e tsebahalang ka ho ba phororo e phahameng ka ho fetisisa Afrika e Boroa.

'Maletsunyane Falls e fa bahahlauli menyetla ea ho itlosa bolutu ka ho qhome-la le ho thellelisa lithabeng ka "abseiling." Tsena li etsa hore sebaka sena se hlalise thahasello ho bahahlauli le ho holisa menyetla ea mesebetsi. Afriski Mountain Resort – Sebaka sena sa phomolo sa Drakensberg-Maloti se fa bahahlauli monyetla oa 'ski' le mesebetsi e meng ea Mariha, 'me se hohela likete tse ka bang 10 ka selemo. Ke sebaka se

naha. Bohahlauli bo lebeletsoe ho hola ha litsi tsa bohahlauli li tsosolosa, 'me RSL e ikemiselitse ho ntšetsa pele matšolo a ho ruta sechaba ka boikarabello ba bona ba lekhetho, le ka ho etsa bonnete ba hore pokello e tsoelang pele ea lekhetho e ka tšehetsa ntšetsopele ea Lesotho.

Tsena li bontša hore RSL e ntse e tsoela pele ho phethahatsa thomo ea eona le hoja e tobane le mathata a moruo a bakiloeng ke

ea mino le ea lipapali tsa bochaba kaha baeti ba bangata. A re selemong sena sa ketekelo ea lilemo tse 200 o atlehile ho bokella M10,000.00 kaha likatiba li reki-loe ka bongata. A re ketelo ea bahahlauli e matlafatsa khoebo ea bona.

"Ntho e ka thusang Lesotho ke hore ho matlafatsoe libaka tsa bohahlauli le tsa nalane hobane li thusa hore mesebetsi e be mengata." Ke Rampoba eo.

E mong oa baithuti ba ke-

e bontša hore ho tloha ho kenngoa ha "Tourism Levy" ka 2021, Lesotho le atlehile ho bokella M4Millione ho tšehetsa ntšetsopele ea bohahlauli. Chelete ena e sebelisitsoe ho thusa mekhatlo ea bohahlauli le ho hlomella baithuti le likampani tse amanang le bohahlauli hore ba atlehe ho itsebahatsa machabeng.

Ka selemo sa 2024, likampani tse fetang 270 li ngolisitse ho lefella lekhetho lena ka ho fana ka litšebelatsong

ka lekhetho le bohahlauli

Li tsoa qepheng la 8

ikhethang sa boithabiso le moruo oa bohahlauli, kaha Lesotho ke naha e le 'ngoe e nang le ski resort sebakeng. Hape Sehlabathebe National Park e bolokiloeng ke UNESCO, ke letlotlo le ikhethang le nang le mefuta e mengata ea lintho tse phelang le liphoofole tse kotsing ea ho fela. Ke sebaka se ratoang ke batho ba ratang ho qeta nako ba tsamaea, ho bona linonyana, le ho hlokomela liphoofole tse hlaha. Thaba-Bosiu le eona ke thaba e nang le bohlokoa ba nalane e kholo Naheng ea Lesotho kaha e ne e sebelisoa e le sebaka sa tšireletso nakong ea Morena Moshoeshe I. E hohela bahahlauli ba batlang ho tseba nalane ea Lesotho le ho ba le tsebo tse matla tsa nalane.

Lesotho, joaloka karolo ea SADC, le kenya letsoho moruong oa naha ka bohahlauli, le hoja le kenya karolo e nyenyane ha e bapisoa le linaha tse ling tsa SADC. Ngoahola bohahlauli bo kentse 2.8% ho GDP ea SADC, e leng \$21.3Billion. Sena se bontša hore bohahlauli bo na le tšusumetso e kholo moruong oa SADC, 'me bo lebelloa ho hola ka 4.0% selemo se seng le se seng ho fihlela ka 2034.

SADC e thehile lenaneo la

bohahlauli ho tloha ka selemo sa 2020 ho isa ho 2030, le sebetsang ho matlafatsa ntšetsapele e tsitsitseng ea moruo oa bohahlauli. Lenaneo lena le ikemiselitse ho phahamisa tšebeliso ea bohahlauli bakeng sa ho matlafatsa moruo oa SADC, ho fokotsa bofuma le ho phahamisa kholo ea moruo ho ntlafatsa linaha tsa SADC. Ka lebaka lena, lenaneo lena le batla ho tlosa litšitiso ho kenyetselela le mathata a joalo ka ho haella ha litsi tsa sephethephethe le mekhoe e ka sebetsang ea ho tsamaisa bohahlauli, ho etsa

hore SADC e be e khahlehang haholo ho bahahlauli ba machabeng.

Letona la Lekala la Bohahlauli Mohlomphehi Motlatsi Maqelepo, o re selemong sa 2023-2024, bohahlauli bo kenella haholo moruong oa naha. A re lekala le ntse le sebetsa ho ntšetsapele moruo oa naha ka bohahlauli ka ho kenya letsoho ho hlahisa menyela e mecha ea mesebetsi, ho boloka le ho matlafatsa basebetsi ba bohahlauli.

O itse lekala le bokella lekhetho la bohahlauli le tšebeliso ea karolo e kho-

lo ea chelete e tsoang ho lekhetho ho ntšetsapele moruo le ho matlafatsa sechaba. A re tlhahiso e ka pele ke ho etsa hore libaka tsa bohahlauli tse tummeng li fumane tšebetso e kholo ho ikamahanya le maemo a macha le ho netefatsa hore baeti ba tla fumana lisebelisoa le litšebeliso tse phethahetseng.

Koporasi ea Lesotho ea Bohahlauli (LTDC) e hlahisitse e thabela phetoho ea thekiso ea lekhetho la bohahlauli ka selemo sa 2023, kaha ho e-na le menyela ea ho theha mesebetsi le ho

tšehetsa sechaba ka 50% ea lekhetho le bokelloang.

Ka lehlakoreng le leng Setho sa Ntlo ea Senate Mawinnie Kanetsi, 'moho le litho tsa Ntlo ea Senate, tulong ea la 5 Pulungoana monongoaha, ba bile ntsoe leng hore bohahlauli bo kenya letsoho ntlafatsong ea moruo, le ho bontša khotso ea Basotho 'me seo se hohela baeti ho etela naha ena kaha ba ba le tšepo.

A re ke nako ea hore koporasi e ikarabellang litabeng tsa bohahlauli e bone hore e tšoara ka thata ho fana ka thuto sechabeng hore poloheho ea bahahlauli e be ntho ea pele. O itse linaha tse ntlafetseng li sireletsa baeti le libaka tsa bona tsa nalane ha li lahle boleng.

E mong oa bahoebi ba matlo a kamohelo ea baeti le libaka tsa boithabiso, Adv. Makhetha Motšoare, o hlahositse hore bohahlauli bo bohlokoa ntlafalong ea moruo oa naha le ho theha mesebetsi, hobane ka khoebo ea habo o se a thehile mesebetsi e 30 e tsoetseng molemo baahi ba Ha Fako moo khoebo e fumanehang teng.

O re ntlafalo e ba teng metseng, sechaba se tseba ho iphelisa le khoebo ea hola ha libaka li eteloa ka bongata. A ipiletsa ho baithuti ho matlafatsa litsebo ka bohahlauli le ho tla ka mekhoe e mecha ho hohela bahahlauli, molemong oa kholiso ea moruo.

Tlhaselo tsa marang-rang li thibeloe

Nthabeleng Seitlheko

Mokhatlo o thoholetsang Kanetso ea Marang-rang ho Batho bohle (ISOI) le Setsi sa Taolo ea Likhaso (LCA) li hlophisitse tlholisano ea ho qala le ho ntlafatsa boiphihlelo ba bana tsoang likolong tse sebetsang ka marang-rang. Litaba tsena li bile ka la 5 Pulungoana monongoaha.

Mookameli oa ISOL 'Mamoqenelo Morolong, o itse sepheo sa tlholisano ena ke ho hlokomelisa Basotho ka litlhaselo tsa marang-rang le hore na ba ka li hlola joang. A re ba tlo batla litsebo ho baithuti litabeng tsa tlhaselo ea marang-rang haholo litharollo.

Molupe Molupe, ho hlahisa LCA o bontšitse hore baithuti ba lokela ho tseba ho rarolla liqholotso tse teng marang-rang le ho tseba ho li ralla nako e sa le teng e le ho akofisa mehato ea

thibelo. A re litsi tsa lichelete le tse sebetsang ka marang-rang li tlokotsing e kholo ea ho hlaseloa.

O itse ba morerong oa ho bopa moralo oa marang-rang o tla thusa ka leano la tšireletso ea ona, ka hoo ho bohlokoa hore setšoantšo sa molao se thibelang tlhaselo ea marang-rang le tšireletseho ea ona se fetisoe e le hore liqholotso tsohle tse amang sechaba li arabelehe le ho thusa ho sireletsa Basotho.

Khiba Masiu ho hlaha Lekaleng la Likhokahanyo, Mahlale le Boqapi, o re ba lokela ho fana ka thuto ka marang-rang ho sechaba, kaha ha se hloka tsebo ho ama bophelo, kholo ea khoebo le ntlafalo ea sona.

O re lekala la habo le tšoere ka thata ho tšohla litaba tsa tlhaselo ea marang-rang 'moho le komiti e ikarabellang litabeng tseo ho bona hore Basotho ha ba amehe ke tlhaselo ea marang-rang le ho bona hore ba ba leseling ka litaba tseo molemong oa boiphumano.

Teboho Ralejoe, e mong

oa litsebi tsa marang-rang o supile hore litlhaselo tsa marang-rang li ntse li ata, ka hona ho bohlokoa hore Basotho ba be le tsebo ka tšireletso ea marang-rang, ho qoba ho senyeheloa ke likhoebo tsa bona, haholo

batho ba teng marang-rang ka khoebo. O re e bang batho ba sa tsebe hore na ba ka li hlola joang seo se tla ama kholo ea bophelo ba bona, ntlafalo le litaba tsa bophelo ba khoebo.

O re naha ea Lesotho e

tlameha ho sebetsana le setšoantšo sa molao oa tšireletso ea marang-rang 'me o sa hatikele litokelo tsa sechaba empa o sebelisoa molemong oa kholo le tšebeliso ea marang-rang ka har'a naha.

TSA KEREKE

Kopano ea Pelo e khetha komiti

Staff

Kopano ea Pelo e Tlotlehang ea Jesu e khethile komiti ea parish, e lebeletsoeng ho nka feela lilemo tse tharo ho latela buka ea kopano e tataisang ha ho khethoa komiti. Tsena li bile Maria Mofumahali oa Lefatše ka la 3 Pulungoana mononogoaha.

Litaba tsena li etsahetse hang kamor'a Sehlabelo se Halalelang sa 'missa, se neng se eteletsoe pele ke mong'a 'mishone Fr. Patrick Khali Khoale OMI. Khothatsoeng ea hae o boletse hore

la oa ho thonya bakhethuoa ba nang le makhabane a ho khetheloa boetapele, ke fela bao e leng litho ka botlalo kopanong hape ba lula ba le teng kamehla liphuthong, ba nang le seabo sa ho khetha le ho khethoa. A re khetho e etsoa ka lekunutu ebile ka ponaletso, 'me bakhethoa ba tla fumana lipalo tse ngata e tla ba bona bahloli ba likhetho.

H'a tsoelepele o re molomong oa botsitso le meralo ea kopano, komiti e lokela ho lula litulong fela lilemo tse tharo. A bontša hore ke fela ha komiti e nana le makhabane e ka ekeletsoang li-

litaba tsa kopano, empa ba tsamae 'neteng ea Morena Molimo fela, 'me ba phehelle ho rapela kamehla. Ba tsebe hore ha se ka bohlale ba bona hore ebe ba khethiloe, empa ke ka lerato la litho ho bona hobane ba shebile hore ba tla isa kopano ena makhulong a matala. Ba re e se eka meralo ea komiti e theohang litulong e ka ntsetsoa pele ka bophethahatsi.

Haele ea nehelanang ka lesokona monghali Michael Motlatsi Letsie o itse ho litho tse ncha ba se be le khethollo ea mofuta ofe kapa ofe ha ba ea ba lebane le litho, ba nke bohle ba lekana, kaha

Morena Molimo o batla ntho e le 'ngoe fela, ke hore re lumele ho eena hobane o re mang le mang ea lumela ho eena a ke a timela o tla ba le bophelo bosafeleng. A re kajeno ke mokete oa thabo e khaphatseng, hobane ke mokete oa lelapa lohle la bana ba Molimo. A tsoelapele hape hore ha se oa thabo feela, empa hape ke oa tšepo.

O itse thutong ea pele Moapostola Joannes o bua ka likete-kete tsa balumeli, ba apereng seaparo se se-soeu, ba nang le letšoao la Kriste Molopolli. A re ha re fumana tsela ea leholimo e le thata, re tšoanetse ho hopola mokoloko ona o motelele, o sa feleng oa likete tsa batho ba re eteletsoeng pele, ba setse Kriste morao, 'me ba tsamaeang tseleng ea leholimo. A qetella ka hore bakriste ba tlameha ho tseba mesebetsi ea bahalaleli ba ipitsang ka bona, e le hore ba etse mesebetsi e tšoanang le eo ba neng ba e etsa.

Lebitsong la Komiti ea Deanery ea Mazenod, 'Matšepo Agnes Makhetha o qalile pele ho lokolisa tsela eo komiti e khethoang ka teng boemong ba parish. A re litho li lokela ho fuoa monyet-

lemo tse tharo hape empa eseng ho feta. A re ha maemo a lumela e ka ba hantle hore setho se se khetheloe setulo se tšoanang makhetho a mabeli, litho tse theohang litulong li bolokolohing ba ho kenela likhetho kamora lilemo tse tharo ha ho etsoa khetho ea komiti e ncha.

Kamor'a hore komiti e khethoe litho li ile tsa qala pele ka ho leboha komiti e theohang litulong haholo ba shebile Mookameli oa bona ea neng a se a se na monyetla oa ho emela likhetho hape. Ba re o holisitse kopano, 'me bohle ho eena ba ne ba lekana, a sa khethe nku ka pere kapa hona ho reka sefahleho sa mang ka mang, ha motho a fositse o ne a mo bolella sefahla-mahlo kapel'a litho, a kopanya litho esitana le ho arolelana litaba le bona, 'me a se etse liqeto tsa hae a le mong. Ha ba bua ka katamelo ea hae ba re o ne a e-na le boikokobetso, lerato, boithabo, boiphano le boitšoarobottle.

Liqhoku tsa kopano ha li laea litho tse ncha kapa hona ho li fa malebela ba itse, ba ahe kopano ena ea kereke, ba khalemele liphoso kahara eona. Ba se nke lehlakore ha ba tlameha ho sebetsa

ba ne ba etsa joalo ba neng ba eteletse pele 'moho. A re ba lule ba ba atamela moo ba bonang eka litaba ha li tsamae hantle ba ntse ba le teng ka boeletsi e le hore kopano e tsebe ho hola.

Monghali Kopano Molefi ha amohela lesokoana a re o amohela thomo, empa o ipotsa hore na ho tla joang hore litho li tseba hantle hore o ntse a le monyenyanane lilemong le tsamaisong ebe ba ne ba shebileng. A re o tla itšetleha ka liqhoku tsa kopano moo e bang oa khabela hore ba tle ba mo thuse le litho tsena tsa habo tse ncha. A re ntliha ea pele ke boitšoarobottle le mokhoa oa katamelo ho litho esita le komiti ka bo-eona. A tšepisa ho sebetsa ka thata ho phetha thomo ena, 'me a kopa tšehetso ho litho tsohle e le hore kopano e tsebe ho hola e se be le likarohano tsa letho kapa tsona lintoa.

Komiti e ncha e eme tjena, Mookameli Alexis Kopano Molefi, Motlatsi oa Mookameli Mohale Rangoanana, Mongoli Amanda Makatsi, Motlatsi Mary Damane, Ramatloto 'Maliako Mary Mohale haele litho baeletsi ke Hareteke Edward Mohloai le Casianus Sello Ramakau.

2023-2024 SELEMO B

Sontaha sa 32 har'a selemo

1 Likhosi 17,10-16

Pesalema 145

Ba-Heberu 9,24-28

Mareka 12,38-44

Khothatso

Ho lehlohonolo ba phehlang

Ana le hlokometse hore lipalo tsa kajeno li bua ka bahlolohali? Thutong ea Pele ho na le mohlolohali ea arolelanang lijo tsa hae tsa ho qetela le Elijah. Evangeling mohlolohali oa mofutsana o nyehela sohle seo a nang le sona hore a tsebe ho phela. Le hoja Thutong ea Bobeli ho sa sebelisoa lentsoe 'mohlolohali' le bona Kereke e thehiloeng ke Kriste nakong eo a neng a phatlalatsa Evangeli, e fetoha mohlolohali nakong eo a iketsoang sehlabelo ho tlosa libe tsa lefatše.

Liketsahalang tsena tse tharo ho bile le sehlabelo; mohlolohali ea fepileng Elijah Thutong ea Pele o fane ka sohle seo eena le mor'a hae ba neng ba lokela ho se ja. Thutong ea Bobeli Morena Jesu o ikentse sehlabelo, eena eo Molimo a ileng a khahloa ke eena joaloka Mor'a hae a Inotsi. (Ba-Kolose 1:19, 2:9) Evangeling mohlolohali o itlhaba ka ho fana ka lichelete tsa hae tsa ho qetela. Kaofela ha bona ba ile ba tšepa Molimo Ntate; mohlolohali enoa ea fepileng Elijah o ile a tšepa hore Morena Molimo oa Israele o tla mo fepa 'moho le mor'a hae nakong e tlang. Morena Jesu o ile a tšepa hore Molimo Ntate o tla mo tsosa bafung. Ea ileng a fana ka chelete ea hae ea ho qetela o na behile tšepo ea hae ho Morena ho mo fa seo a se hlohang.

Bohle ba ile ba hlohonolofatsoa holatela sehlabelo seo motho a se entseng; mohlolohali enoa 'moho le mor'a hae ha ba ka ba lapa hobane ba ile ba feptjoa. Morena Jesu o ile a tlotlisoa ke Molimo Ntate. (Ba-Heberu 1:3-4) Mohlolohali eno ea faneng ka chelete ea hae ea ho qetela boteng ba Molimo ka Jesu kriste, ketso ena ea hae e ile ea ngolola Mangolong a Halalelang hore e se lebaloe le ka mohla.

Morena Molimo o putsa bohle ba phehlang tumelong ea bona, ha ho ea tlotlisoang mahlo holimo. Haeba u ikhantša u tla bonoa, le haeba u ikokobetsa le teng u tla bonoa. Haeba u ikhantša joaloka bangoli ba neng ba tsamaea mapatlelong a metse ba batla hlomphe, ba bile ba lula litulong tse kapele matlong a lithapelo, u tla bonoa 'me u amohele moputso ua hau. Le teng ha u tšoana le mohlolohali enoa eo ho seng motho ea tsebang lebitso la hae, u tla bonoa ke Morena ea tla u phahamisa 'me a u putse ho latela sehlabelo seo u se entseng.

Mohlolohali ea fepileng Elijah o ne a tseba thato ea Morena Molimo, le ea ileng a fana ka chelete ea hae ea ho qetela ka mokhoa o tšoanang o na e tseba. Morena Jesu o ile a iketsa sehlabelo sefapanong molemong oa libe tsa rona hobane a ne a tseba thato ea Ntata'e. Boraro bona bo ile ba tsepamisa maikutlo ho tsa moea 'me ba etsa tse ntle, tse amohelehang mahlomong a Morena Molimo.

Bekeng ena kaofela ha rona ha shebeng boinehelo ba rona joaloka litho tsa Kereke; re shebe hore na re hara ba lehlohonolo ba pheheletseng tumelong ea bona. Haeba re bona eka re hara ba rohakehileng ba tla lelekoa pel'a Morena, ha re amohelehang grasia ea Morena le tlhoekiso ea Moea o Halalelang e le hore re tle re tšoane le Kriste 'me re bitsoe bana ba Molimo Ntate.

Bahalaleli har'a Beke

11 Pulungoana	Mennas
12 Pulungoana	Livinus
13 Pulungoana	Brice
14 Pulungoana	Modanic
15 Pulungoana	Malo
16 Pulungoana	Afan

O hapa lebelo la Soweto

Tšelisothakholi

Petsoa-majoeng ea Lesotho ea mabelo a malelele, 'Neheng Khatala o boetse a ipontša hore h'a na thaka Tikolohong e ka Boroa ea Afrika, ha hapa Lebelo la Soweto Marathon la bolelele ba 42.2Km, lekhetlo la hae la pele ka ho itsamaela bolacha ka semathi se kotsi sa Naha ea Kenya e leng Margaret Jepchumba ea hlahileng boemong ba bobeli. Lebelo lena le ne le matheloa Johannesburg Profensing ea Gauteng ka Sontaha sa la 3 Pulungoana monongoaha.

Nako e ka etsang beke a hlahile boemong ba bobeli Lebelong la Mountain Marathon la bolelele ba 21.1km, le neng le mathoa Seterekeng sa Qacha's Nek ka la 26 Mphalane monongoaha, o boetse a phahamisa folakha ea Naha ea Lesotho ka ho hapa lebelo lena ka nako ea 2:43:07. Bobeling e bile Margaret Jepchumba oa Naha ea Kenya ka

nako ea 2:44:55 ha 'Malineo Mahloko eo le eena a neng a sa tsoa matha lebelong la Qacha a hlahileng bo-

emong ba bohloko ka nako ea 2:54:58. Kamora lebelo lena, 'Neheng Khatala o boeletse

baphatlalatsi ba litaba tsa lipapali ba neng ba phuthelile ka bongata hore o ne a sa lebella hore e ka ba eena

mohloli Lebelong la Soweto Marathon, empa o ile a thusoa haholo ke mabelo a mabeli a ABSA le Totalsports a bolelele ba 10Km ao a neng a sa tsoa a matha pejana e le boitokisetso ba lena le leholo. A tiisa hore lebelo lena ha lea ka la e ba bonolo ho eena ho hang, kaha a ne a tšohile batho bao a neng a tšepile hore ba tla mo tsoarisa bothata empa o bone a sa ba bone ho fihlela a ba a etsoa khoeleng a le mong.

"Ke motlotlo haholo ka moo ke sebelitseng ka teng, 'me ke nahaha hore ke mathile li-sub-33 tse ngata haholo selemong sena. Ha ke ne ke batla ho matha tse 32, 'me e sale ke ntse ke sebetse hantle. Ke leboha bohle ka tšehetso eo ba ntseng ba mpha eona." Ke Khatala eo.

Ka ho banna mohloli ke Onalenna Khonkhobe oa Naha ea Afrika Boroa ka nako ea 2:18:36, bobeling e bile Khoarahlane Seutloali oa Lesotho ka nako ea 2:18:54 ha Jobo Khatoane a hlahile maemong a leshome ka nako ea 2:22:48.

Lewake o boea sekoele

Tšelisothakholi

Khalala ea 'mino oa bolumeli le Sotho-Hop, Paul Lewake o ntšitse setlabolane sa pele sa

'mino oa Sotho-Hop moo a tsanyaolang ka nalane e bohloko ea bophelo ba hae le ba motsoali oa hae, pineng e bitsoang 'Tora e oela motse oa balumeli'. "Pina eo ho tloha qalong ho ea qetellong ke moo e buang ka 'm'e oa ka."

Letlapa lena le lecha la Sotho-Hop tlasa lepetjo la 'Sesotho Fesheneng' lebitso la lona ke 'Tora e oela motse oa balumeli', e leng lona leo Lewake h'a lokolisa tsa bophelo ba hae a itseng, h'a le lilemo li supileng o ile a oeloa ke tora

ka ho tšoaroa le ho koalloa ha 'm'e oa hae chankaneng. "Eaba ke se ke tlameha ho tloha lapeng ke il'o holisoa ke ngoan'abo 'm'e kaha ho ne ho se motho ea tla ntlhokomela. Ka lehlohonolo ausi oa 'm'e oa ka o ile a ntlhokomela le ho ntšoa hantle." A rialo.

O re 'm'e oa hae h'a lokolooa chankaneng kamor'a ho fumanoa a se na molato h'a ka ba a hlotse a khutlela lapeng ha hae, o ile a ea lula Bloemfontein, moo a ileng a lula le eena. "Ha ka ba a nka nako e telele ke lula le eena Morena Molimo o ile a mo biletsa leholimong la hae ka sala ke le mong." O ne a sekisitse meokho Lewake h'a ntse a bua litaba tse bohloko tsa bophelo ba hae. "Ke ha ke tla ntša letlapa lena la Sesotho Fesheneng hoba ke ne ke se na ho tseba ho ntša mabina-bine a pelo ea ka, ha feela ke ne ke ntse ke bina 'mino oa bolumeli." A rialo.

Ntle le moo, Lewake o boetse o na le pina e mo thobang pelo letlapeng lena la hae le lecha e bitsoang 'Lerato,' h'a e bina o tla

thabo le pelo ea hae e'a nyakalla hoba mona o bua ka lerato la pelo ea hae leo e saleng a batlana le lona lilemo-lemo, 'me kajeno o le fumane. Ka mantsoe a mang o thotse lehlakoe la pelo ea hae. Le teng, o re ha e'a ka ea eba ntho e bonolo empa ke ka matla le mohau oa Morena Molimo.

O tiisitse hore h'a tllilo tlohela 'mino oa bolumeli joalokaha batho ba bang ba ne ba nahana, empa o se a tla e khanna e le 'meli a ntse a fapanyetsana ka eona. A re 'mino oa Sesotho Fesheneng o ratoa haholo hona joale, 'me o tla 'ne a nke ka nqena le ka nqane ho latela maemo a teng bophelo. Setlabolane sena sa Lewake se se se ntse se fumaneha, 'me se tšetse lipina tse robeli.

97396597
28 350 815

28 350 466
lesoanet@gmail.com

Scan me

U se u ka fumana
Lifela Tsa Bakreste
ho marangrang a
boletsoeng ka Hano.

Get the Akello app on Play Store, App Store, or Huawei App Gallery for Mazonof books and more. Download now!

akello

https://library.akello.co/downloads

Li momane kapele Liking e Kholo

hlabile tse leshome, 'me tsa hlajoa lintlha tse 2, tse 3 le tse 4 ka ho latellana ha tsona. Ka hona tsa bokella lintlha-kholo tse 10 mokotleng ka mong.

Ho ea ka Raliphatlalato oa Sehlopha sa Lioli Tankiso Moletsane sehlopha sa habo monongoaha ha se sa sebeletsa hore se sireletse seriti le tlhompheho ea sona, kaha seo se li fetile ka katleho e kholo kamora hore se thabise barati le batšehetsi ba sona ka ho hapa mehope e 'meli ka tatellano monongoaha. O re Lioli hajoale e se e sebeletsa ho sireletsa mohope oa eona le ho hapa mehope e meng e mengata.

O hlokomelisitse lihlopha tse ntseng li qheshelana maemong a kaholimo lokong ho khutlela moo li neng li ntse li le hona teng kaha kamora papali ea bona le Machokha mafelong ana a beke ka Sontaha Lebaleng la Bambatha, e tllilo khutlela maemong a pele kaha hajoale e le boemong ba bobeli.

Ho feta mona, ho bonahala lingoetsi Liking e Kholo e leng Majantja e le boemong ba bo-13 ha Mzamane e le boemong ba ho qetela lokong, 'me e ka 'na ea iphumana e rathiloe ke selepe ha selemo sena se fela ha feela e ke ke ea phahamela mapoqo.

Tšeliso Thakholi

Nako ea libeke tse peli eo bompoli ba bolo ea maoto Lesotho, Lioli 'Tse Nala' e neng e khefulitse ho papali tsa eona tsa Liki, lihlopha tsa Matlama, LDF, Lijabatho le Bantu li se li momane habohlolo maemong a kaholimo a mokhahlelo oa pele oa Liki e Kholo ea Vodacom kamora lipapali tse peli tse tsoa papaloa mafelong a beke e tsoa feta.

Lioli joalokaha e le eona e sireletsang Mohope oa Liki monongoaha e se e

hlotse lipapali tse 'ne tseo e seng e li bapetse ho tloha ha liki e qala, ha e-s'o lahleloe ke papali, e hlabile lintlha tse supileng ea hlajoa e le 'ngoe, 'me e na le lintlha-kholo 12. Matlama e se e lutse sa maratsoana ka lipapali tse hlano, ea hapa tse 'ne ea lahleloa ke e le 'ngoe ea hlaba lintlha tse robong e lekalana le Lioli ka lintlha-kholo. Empa e feta feela ka ho hlaba lintlha tse peli.

Haele LDF, Lijabatho le Bantu maemong a boraro, a bone le a bohlanano ka tatellano li bapetse ka ho lekana papali ka 'ngoe sehlopha ka seng, Lijabatho ea lahleloa ke papali e le 'ngoe, Lijabatho le Bantu tsa hlaba

lintlha tse 13 ha Bantu e

FIFA e romela boemeli

Tšeliso Thakholi

Mokhatlo oa Le-fatše oa Bolo ea Maoto (FIFA), o tllilo romella baemeli ba ona sebokeng sa selemo le selemo sa boithahlobo le litlaleho sa tšebetso, sa Mokhatlo o Tsamaisang Bolo ea Maoto Lesotho (LeFA), se tllilo tšoareloa Bambatha, Maseru Mafelong ana a beke. Ke hona sebokeng sena moo ho tlang ho khethoa Komiti ea Phethahatso ea LeFA.

H'a bua lenaneong la lipapali la Se-ee-le-moea sa Lesotho ka la 6 Pulungoana monongoaha, Mongoli-Kakaretso oa LeFA Monghali Mokhosi Mohapi o boletse hore sebokeng sena seo hara tse ling se kenyeletsang likhetho, ho lebeletsoe baemeli ba Komiti e Tsamaisang Lihlopha tse Kholo (PLMC), baemeli ba DiFA ho hlaha literekeng tse leshome tsa naha, boemeli ba A Division, boemeli ba LISA, boemeli ba likomiti tsa

baletsaphala le bakoetlisi.

A re ke hona sebokeng sena moo ba tlang ho fana ka litlaleho tsa bona tsa tšebetso tsa selemo tse kenyeletsang litlaleho tsa lichelete le ho tlalehela litho tsohle tsa bona le meralo ea tšebetso. Ke hona puong ea hae moo a ileng a bontša a sa thekesele hore LeFA e tšoare ka thata ho bona hore mekhahlelo eohle e

fapakaneng ea lihlopha tsa naha e papali tsa eona tsa machaba, 'me 'muso oa Lesotho o ntse o e-s'o kenye letsoho ho tšehetsa LeFA. A bontša hore sena se amme maemo a lichelete a mokhatlo haholo kaha tšebetso eo ba ntseng ba e fumana e tsoa ho FIFA. Haele taba ea baemeli ba FIFA ba tlalehoang ba tllilo ba le seabo sebokeng sena

sa mafelo a beke h'a ka ba a e thetsa ho hang.

LeFA haesale e etelloa pele ke President Adv. Salemane Phafane KC ho tloha ka selemo sa 2004 ho fihlela hajoale 'me isao LeFA e tllilo itokisetsa likhetho tsa bopresident.

Ho sa le joalo, Sehlopha sa Naha Likuena se tllilo kena litšenyehelong tse boima tsa ho papali kante ho naha, leotong la lipapali tsa ho phunyaletsa ho ea Mohopeng oa AFCON isao, moo se tlang ho koebana

le Central African Republic Lebaleng la Toyota, Afrika Boroa ka la 14 Pulungoana monongoaha, ebe ka la 18 Pulungoana se papala le Morocco hona lebaleng le tšoanang. Lipapali tse na e tllilo ba tse koalletsoeng hore batšehetsi ba se ke ba li boha, e le fokotsa litšenyehelo tseo LeFA e llang ka hore e kena kahara tsona kaha mabala a lefelloa lintho tse ngata haholo ho kenyeletsoa le ho lefella batšehetsi ha eba ba le teng ho boha lipapali.

Ba Lesupa-Tsela hlathe e lelekisa tsebe

Nthabeleng Seitlheko

Letona Ofising ea Tona-Kholo Mohlomphehi Limpho Tau, o re 'muso oa habo o se o nte o lefa Basotho ba ntseng ba sebetsa Morerong oa Lesupa-Tsela. Tsena li hlaheletse polelong ea hae, tulong ea paramente ka la 6 Pulungoana monongoaha.

O re Lesupa-Tsela leo pejana le neng le bitsoa Lihala-hala, le oelang tlaša Ofisi ea Boichoriso ba Bacha (Youth Apprenticeship Office) le Lefapha la Taolo le Thibelo ea Likoluo (DMA) ka lebitso la Tsoha-o-Ikgetsetse, ke merero e tšehelitsoeng ke Ofisi ea Tona-Kholo. 'Me eona o re e reretsoe ho fokotsa bofuma le ho aha sechaba ka ho lumella bacha le sechaba ka kakaretso ho fumana mekhoha e matlafatsang bophelo ba bona.

O re ofisi ea habo e ile ea amohela boikarabello ba Lesupa-Tsela ho tloha ka la 27 Phupjane ngoahola ho tsoa Lefapheng la Lichelete. Lenaneo lena le tsamaisoang ka tšebeliso ea litsebo le mesebetsi ea sechaba le kenyeletsa ho phetha mesebetsi e itseng ho latela maemo a mesebetsi. A hlakisa hore meputso ea bakameli ba mesebetsi, e fapakaneng ho latela boikarabello ba bona.

O itse Tsoha-o-Ikgetsetse ke lenaneo le laoloang ke DMA le ikemiselitse ho thusa ka mesebetsi ea nakoana sechabang ka ho hira batho ho etsa

mesebetsi, ho theha mabaka a ntlafatso metseng ea habo bona. A re merero ena e se e nkilo e ka tsela e matla sechabang, 'me e na le liphephetso tsa ho tlatsa likheo tsa lifono le litokomaneng tse ka sitisang tefo e tobileng ea chelete.

O re merero ena e 'meli e leng Lesupa-Tsela le Tsoha-o-Ikgetsetse, e bontša boikitlaetso ba ho thusa sechaba, leha ho bile le mathata a fapakaneng mabapi le tefo ea moputso, ka hona ho reruo ho ntšetsapele mekhoha ea ho lefella batho ba bangata ka potlako le ka mokhoa o tsitsitseng. O re ho tšehetsa sepheo sena, ofisi ea habo e se e etsa likopo tsa ho eketsa bahlanka le ho tiisa tšebetso hore bohle ba lefshoe ka nako. "Re khothaletsa batho ho boloka litokomaneng tsa bona tsa boitsebahatso le lifono ho ikamahanya le lithoko tsa tšebetso ena." A rialo.

O re tšebetso ena ea Lesupa-Tsela mosebetsi e qalile ka khoeli ea Phupjane selemong sona sena 'me ho fihlela ha joale e nte e tsoela pele libakeng tse 230 ho pharalla le naha, e le libaka tse tharo lebatooa ka leng.

A bontša ha khoeling ea Phato, ha ho lokela ho lefshoa litsiane tsa Phupjane le Phupu, Lekala la Lichelete le ile la ba hlokomelisa ka hore leano la lenaneo la lihala-hala la selemo sa 2019 basebetsi bohle mesebetsing ea sechaba ea Lesupa-Tsela ba lokelang ho lefshoa chelete e kaalo ka M1,200.00 ho fapakaneng le ha ba ne ba ralile litsiane ho late-

litsebo tsa bona. Ofisi ea habo ka Lefapheng la Lichelete e na le bahlanka ba babeli feela ba sebetsanang le ho lefa, 'me ho latela boima ba lipalo tse boletsoeng, ba se ba entse kopo ea ho eketsoa ka potlako ka bonyane bahlanka ba bahlano e le hore ts'ebetso e akofe.

A re ka la 4 Pulungoana monongoaha, Lekala la Lichelete le la habo, tlasa tataiso ea Tona-Kholo, a fihletse kutluisano ea hore meputso ea e tle e lefshoe ka tsela e latelang, Mookameli (Supervisor), M3,200.00, Baokameli, M1,400.00 'me basebetsi ba bang ba fumane M1,300.00.

A re meputso ea basebetsi e saletseng e tla lefshoa, 'me a hlakisa hore ba sitoa ho lefa moputso e saletseng ea chelete e kaalo ka M1,200.00

litsebo tsa bona. Ofisi ea habo ka Lefapheng la Lichelete e na le bahlanka ba babeli feela ba sebetsanang le ho lefa, 'me ho latela boima ba lipalo tse boletsoeng, ba se ba entse kopo ea ho eketsoa ka potlako ka bonyane bahlanka ba bahlano e le hore ts'ebetso e akofe.

A re ka la 4 Pulungoana monongoaha, Lekala la Lichelete le la habo, tlasa tataiso ea Tona-Kholo, a fihletse kutluisano ea hore meputso ea e tle e lefshoe ka tsela e latelang, Mookameli (Supervisor), M3,200.00, Baokameli, M1,400.00 'me basebetsi ba bang ba fumane M1,300.00.

A re meputso ea basebetsi e saletseng e tla lefshoa, 'me a hlakisa hore ba sitoa ho lefa moputso e saletseng ea chelete e kaalo ka M1,200.00

ka lebala la qholotso ea linomoro tse sa ngolisetsang M-Pesa kapa Ecocash le tse koetsoeng, tseo mabitsa a sa tšoaneng le a fono ha ho shejoa ka marang-rang, ao basebetsi ba sa theohelang matsatsi ohle, ao ba bang ba hlahang litokomaneng tsa ho qetela feela ba sa hlaheng ho tsa mathomo le mathata a mang.

A re qeto e bile hore lekala le fuputse ho lefa meputso eo lifoising tsa mabatooa kapa litsing tsa tšebetso ho bao bohle, ka chelete ka kotloloho, 'me lekalana le habo la lichelete le qalile ho shebisana na sena se ka kengoa tšebetsong joang.

Ho feta moo, o re ba ile ba etsa boithuto ba mekhoha e meng ea ho fumana tharollo ka ho romela bahlanka Lebatooeng la 'Makhoroana ho buisana ka kotloloho le ba nang le bothata, 'me seo se ba sebelelitse ka hona ba t'lo se etsa mabatoeng a mang.

H'a phethela o itse, khoeling ea Phupjane mabatooa a mabeli a sebelitseng ka basebetsi ba 117 ho lefuoe ba 111 'me ba 6 ba saletse morao, ebe khoeling ea Phupu mabatooa ohle sebelitse, ho basebetsi ba 4037 ho lefuoe ba 3078 ba 959 ba na le li liphephetso tse boletsoeng kaholimo, 'me ba tla thusa ka ho lefshoa ka kotloloho hang ha lithophiso li phethetsoe.

A re mabatooa a nang le liphephetso tse akaretsang moo matsatsi a tšebetso a ho kena mesebetsing le ho tsoa a sa hlakeng hantle ke Matelele, Bobatsi, Mount Moorosi, Moyeni, Qhoali, Sempe, Khafung, Butha-Buthe, Qalo, Kolonyama, Moselinyane, Peka, Tsikoane, Malingoaneng, Mokhotlong, Senqu, Tsoelike, Lebakeng, Semena le Phokoane.

O re khoeling ea Phato mabatooaeng ohle a sebelit-seng, ke hona ho lefuoe a Setereke sa Berea a leshome le motso o mong, ka basebetsi ba 739 'me ho lefuoe ba 579 ha ba 160 ba na le liphephetso tse boletsoeng ka holimo, 'me ba tla thusa ka ho lefshoa ka kotloloho hang ha lithophiso li phethetsoe.

A re lenaneo la Tsoha-o-Ikgetse le tsamaisoang ke DMA, 'me moralo ona o qalleng khoeling ea Phupjane o reretsoe ho ba teng likhoeli tse tšeletseng ho fihlela mafelong a khoeli ena e holimo ea Pulungoana. O re ona o raliloe hore ha o fela, oa be o file batho ba 180,000 mesebetsi.

Ho fihlela hajoale ka lebaka la khahello ea bahlanka le lisebelisoa tse kang likoloi ho fihlela hohle kahar'a naha, le se le hirile Basotho 117,000.

DMA e fana ka thuto

Nthabeleng Seitlheko

Kamor'a ho ithuta hore tšubuhlellano e matla literopong tsohle tsa naha, Lefapha la Taolo le Thibelo ea Likoluo (DMA) ka kopanelo le Mokhatlo oa Lefatše oa Lijo

(WFP) li tla tšoara 'moka oa matsatsi a mabeli ho thibela le ho laola likoluo kahar'a literopo. Litaba tsena li boletsoe ke Mookameli oa DMA, Reatile Elias, 'mokeng oa bo-ralitaba oa la 5 Pulungoana monongoaha.

O re taba ena e etsoa hore sechaba se be le tsebo ea ho thibela likoluo, ho lula se le

malala-a-laotsoe ho thibela koluo ha e hlaha, haholo moo sechaba se khobokaneng ka bongata. A re ke boikarabello ba bohle ho rua tsebo ka litaba tsa likoluo le ho hlola maemo a tlokotsi kaha lintho tse etsahalang moo tšubuhlellano e leng teng li le ngata.

O tsoetsepele hore mafapha a fapakaneng a tla hlakisa litsebo tsa ona le ho hlalosa boithhobo ba ona bakeng sa likoluo le hore ba sebetsa joang, haholo sepolesa le sesole. A re likhoebo tse ikemetseng le tsona li tla nka boikarabello ka ho tsebahatsa mehato ea tsona ea ho thibela likoluo.

A bontša ha litaba tsena li tla etsahala ketelong ea Letsatsi la lefatše la Thibelo ea Likoluo ka la 13 khoeling e holimo. O re taba ena ha se boithhopho ba naha feela empa le sechaba se tla rua tsebo ka litaba tsena molemong oa hore se lule se thibela likoluo pele li etsahala.

O re ba boetse ba hloka ho tla ka maano a macha a ho kenya letsoho ntlafalong ea bacha, hore ha ba ntse ba hola ba tsebe hore ba ka kenya letsoho

joang ba sebelisa mahlale le boqapi.

Ka lehlakoreng le le leng, Retšelisitsoe Mohano, ea nang le kampani e sebetsanang le ho tima mello le likoluo tse ling, o hlalositse hore Lesotho joaloka linaha tse ling ha se mokhelo oa mathata a ka hlahelang sechaba ka lebaka la tšubuhlellano literopong e ka ba ho cha ha meaho, ho oela ha eona le ho phahloha ha metsi kapa litaba tse bakoang ke meea e matla le lipula.

O re ha joale e se e le ka makhetlo likoloi li cha mebileng, 'me bothata ke batho ba sa ithuteng kapa ba sa tsebang ka koloi ho hang. A re bohle ba lokela ho lula ba e-na le tsebo le lisebelisoa lithepeng tsa bohlokoa hore ba thibele litaba tsa likoluo.

O phethetse ka ho re motho o lokela ho koetla hantle ka litaba tsa likoluo ho sa khethe mofuta e le ho thibela ho ameha ha bophelo le ho beha bophelo ba bang tsietsing, ka hoo beng ba meaho ba e nchafatse khafetsa ho bona hore e lula e bolokehile.

